

A primera línia de la normalització

Mentre al Parlament es discuteix el nou marc legal del català, al carrer la realitat lingüística és lluny d'arribar a la normalitat. Un estudi fet a Santa Coloma de Gramenet, ciutat emblemàtica del cinturó de Barcelona, aporta dades reveladores.

Les tres quartes parts dels ciutadans de Santa Coloma de Gramenet no usen mai o gairebé mai el català. El 80% dels habitants d'aquesta ciutat afirmen que la seva llengua és el castellà. No obstant això, més del 70% es declaren favorables a l'extensió de l'ús social del català. Però hi ha un significatiu 28% que s'hi mostra reticent.

Aquestes són algunes de les dades que aporta l'estudi *La llengua catalana a Santa Coloma de Gramenet*, una radiografia sense filtres sobre l'estat del procés de normalització lingüística en una de les ciutats més representatives del cinturó de Barcelona. Els autors de l'informe són Noemí Ubach i Albert Fabà, dos lingüistes que treballen com a tècnics de normalització al centre del Consorci de Normalització Lingüística d'aquesta ciutat.

L'estudi, elaborat a partir d'una enquesta feta a sistents colomencs, certifica l'avenç que ha fet el català aquests darrers anys, però també assenyala les mancances del procés de normalització i, més enllà de la fredor estadística, també exposa algunes incerteses sobre el futur de la llengua que, si no es resolen adequadament, podrien esdevenir problemàtiques. Els autors de l'estudi remarquen especialment que el català, a banda un nou marc legal, necessita també

uns contextos que n'afavoreixin l'ús.

Les xifres. Que la majoria dels ciutadans de Santa Coloma, el 72%, no usin mai o pràcticament mai el català és degut principal-

del 90%, canvien de llengua i responen en castellà. Un gest que l'estadística converteix en inútil, perquè la gran majoria de castellanoparlants, un 67%, accepten les converses bilingües i consideren normal que algú els contesti en català, encara que ells s'hi hagin adreçat en castellà. I un 12% assegura que el fet que els contestin en català els ajuda a aprendre'l.

Amb tot, hi ha un percentatge destacable de castellanoparlants, prop del 20%, que considera de mala educació que els contestin en català. Aquest percentatge esdevé menys significatiu encara, si tenim en compte que quan hi ha una contesta en català, gairebé ningú, un 0,2%, refusa la comunicació i només un 9,4% demana si li poden parlar en castellà. La majoria de castellanoparlants, prop d'un 60%, continua la conversa en castellà i un 30%, continua la conversa en català. Els autors de l'estudi assenyalen, dintre les conclusions del seu treball, que l'actitud dels catalanoparlants és decisiva a l'hora de fer progressar l'ús social del català: "si els catalanolingües canviessin d'actitud, i fossin més fidels a la seva llengua, l'ús del català augmentaria molt, perquè molts no catalanolingües l'usarien més sovint".

Una altra dada significativa que

Les tres quartes parts dels ciutadans de Santa Coloma no usen mai o gairebé mai el català. Concretament, el 72%.

MIREIA MARGENAT

ment al fet que no troben el context que els permeti de fer-ho. Dels qui tenen el castellà com a llengua pròpia, un 29% no parla català perquè no en sap, però un 33% no el parla perquè en el seu àmbit de relació ningú no ho fa.

I els és ben difícil, perquè una gran majoria dels qui tenen el català com a llengua pròpia, quan algú se'ls adreça en castellà, prop

LES LLENGÜES A SANTA COLOMA DE GRAMENET

QUINA CONSIDERA QUE ES LA SEVA LLENGUA?

US DEL CATALÀ

CASTELLANOPARLANTS

CATALANOPARLANTS

APRENDRE CATALÀ ES UNA IMPOSICIÓN

revela l'enquesta és que una gran majoria, el 42% dels enquestats, s'estima més que la llengua d'ensenyament de l'escola dels seus fills sigui preferentment el català, si bé un 18% preferiria que fos el castellà. Les xifres coincideixen quan la pregunta és si actualment aprendre català és una "imposició". Un 21% es mostra d'acord amb aquesta afirmació, alhora que un 47% s'hi mostra totalment en desacord.

Les xifres certifiquen l'acceptació generalitzada de la immersió en l'ensenyament secundari. A Santa Coloma només hi ha set famílies que hagin demanat l'ensenyament en castellà pels seus fills, tot i que CADECA, la coordinadora que s'oposa a la immersió, va fer campanya a la ciutat a través del marit de la regidora i cap de llista del PP de la ciutat, Mari Carmen Martínez, que treballa a l'escola pública d'EGB Torre Balldovina.

El fet que la majoria dels enquestats tingui una actitud

La majoria dels ciutadans de Santa Coloma són favorables a la normalització del català, però un 28% s'hi mostra reticent.

favorable envers el català és valorat "molt positivament" pels autors de l'estudi. En aquest sentit destaquen que del 28% que usen el català habitualment, gairebé la meitat tenen el castellà com a llengua pròpia.

Rebuig dels joves. El que assenyalen com a preocupant Noemí Ubach i Albert Fabà és una altra cosa. Fent l'estudi han perce-

but que la gent jove, tot i tenir més coneixement del català, gràcies a l'ensenyament, no l'usa. "El català no té res a veure amb les seves relacions personals o de temps lliure". Per a aquests joves, el català és cada cop més "la llengua de l'ensenyament, la llengua de l'administració". Una primera conclusió que treuen d'aquest fet és que la normalització lingüística no avança, si només es deixa en mans de les institucions. A la llarga, pot acabar produint una "dissociació" entre la llengua del carrer i la llengua de les institucions.

Els joves són, a sobre, el sector que més reticències mostra envers el català. Una bona part del 28% d'enquestats que es mostrava poc favorable a l'extensió del català té menys de trenta-quatre anys. En canvi, els més favorables a la normalització són els més grans de quaranta-un. Els autors de l'estudi apunten, com una possible raó d'aquest rebuig, el fet que per als joves el català és

Del 28% de ciutadans de Santa Coloma que mostren alguna reticència al català, una part molt destacable són joves. Per als joves, el català és cada vegada més "la llengua de l'ensenyament, la llengua de l'administració".

"la llengua del poder, de l'autoritat, del mestre, del mosso d'esquadra, etc." A aquest fet, s'hi afegeixen les dificultats de trobar feina i això fa que puguin percebre el català com "una barrera més que dificulta la seva integració en el marcat laboral". En can-

vi, per a les generacions més grans, assenyalen els autors, el català és la llengua de la terra que els va acollir, a banda que durant molts anys la llengua va anar aparellada amb la reivindicació democràtica.

La solució que apunten Ubach

i Fabà per a aquest problema no és de rebaixar les polítiques de normalització ni de suprimir la immersió lingüística a l'ensenyament. "Sense la immersió aquests joves no serien competents en català i encara suposaria una discriminació més davant aquells que sí que el saben". El que consideren convenient és que la política de normalització lingüística no es limiti només a àmbits com l'administració -el poder- o l'ensenyament, ans abraci tots els aspectes socials i, sobretot, faciliti contextos en què el català es pugui usar. En el cas dels joves, assenyalen, a títol d'exemple, l'àmbit de l'esport o de l'oci. I globalment, dotar de més mitjans i més pressupost aquells organismes que fan normalització a peu de carrer. Ho veuen molt clar: "la normalització, a Santa Coloma, no vindrà només per decret".

Pere Martí

1707-1997 25 D'ABRIL Homenatge a Joan Baptista Basset i Ramos

PROGRAMA

Dilluns, 21 d'abril: CONFERÈNCIA

Títol: "La Guerra de Successió a Catalunya: la darrera aposta per l'autogovern"

Conferenciant: **Joaquim Albereda Salvadó**
Universitat de Girona

Dimarts, 22 d'abril: CONFERÈNCIA

Títol: "Felipe V, el Archiduque Carlos i la guerra de Sucesión Española"

Conferenciant: **Virginia León Sanz**
Universitat de Madrid

Dimecres, 23 d'abril: CONFERÈNCIA

Títol: "Aragón: Conspiración y guerra civil"

Conferenciants: **José Antonio Armillas Vicente**
i **Berta Pérez Alvarez.**
Universitat de Saragossa

Dijous, 24 d'abril: CONFERÈNCIA

Títol: "Maulets i botiflers al País Valencià"

Conferenciant: **Carme Pérez Aparicio**
Universitat de València

Divendres, 25 d'abril: INAUGURACIÓ DEL MONOLIT AL GENERAL BASSET

Actes: **Dimonis de Massalfassar**
Castell aquàtic
Primera Nota. Banda d'agitació folk

Hora: **23.00 hores**
Lloc: **Passeig Marítim d'Alboraia**

Hora de les conferències: **20.00 hores**
Lloc de les conferències: **L'Agrícola Teatre Municipal**
C/Cervantes, 3.
Alboraia